

[Christmas Møller.]

betydningsfuld Fejl ved Lovforslaget, at man aldeles ikke har taget Hensyn til, at hvis et saadant Forslag bliver gennemført, kan man komme til f. Eks. at eliminere Udtrækningschancen, som har spillet og spiller en meget betydelig Rolle ved Fast-sættelsen af Kurserne for Obligationerne. Jeg tror, at dette er den Hovedindvending, som man maa have mod Lovforslaget, og at det maa blive meget vanskelig at gaa den Vej, som Lovforslaget angiver.

Vi vil dog naturligvis ikke i en Situation som den nærværende afvise Forhandling om Forslaget og nægte at gaa ind i en Drøftelse af det. Tiderne er saa onde og økonomisk haarde, at man er nødt til at forhandle om Spørgsmaal, som man ud fra sine principielle Synspunkter ikke er tilfreds og glad ved at forhandle om. Men jeg kan kun slutte, som jeg begyndte, med at sige, at samtidig med, at vi er villige til at gaa ind i en saadan Drøftelse og faa Oplysninger og maaske andre Argumenter fra Regeringens Side, saa tror vi, det vilde være langt mere formaalistjæntligt, om Regeringen vilde sætte ind paa de økonomiske Omraader, hvor det i den nærmeste Fremtid er nødvendigt at sætte ind, i første Række den faste Ejendomsbeskatning og Lettelsen af denne, og om vi i saa stor Udstrækning som muligt økonomisk set vilde søge at skabe et Marked for vore egne Varer indenfor Landets egne Grænser.

Jesper Simonsen: En Lovgivning, hvorved der gives Skyldnere Henstand med den Betaling, som de i Henhold til de bestaaende Skyldforhold er pligtige at betale, er naturligvis i sig selv noget ekstraordinært. Det er dog ikke mere ekstraordinært end, at saadan Lovgivning har været kendt og anvendt gennem Tiderne. Man har i saa at sige alle Retsforfatninger, i hvert Fald i alle dem, der hører til den Retsudvikling, hvortil ogsaa det danske Samfund hører, nu og da haft Moratorielove, Henstandslove, af større eller mindre Omfang. Herhjemme i vor egen Lovgivning er det jo heller ikke et ukendt Fænomen.

Hvis man tager et lille Overblik over den danske Lovgivning, siden vi fik den frie Forfatning, og lader ligge de Moratorier, man havde før den Tid — Moratorier kunde jo i ældre Tid gives og blev givet ved kongelig Bestemmelse —, vil vi se, at f. Eks. vor Veksellov i § 92 forudsætter, at der ved en Lovbestemmelse kan gives et Moratorium. Vekselloven tænker sig altsaa, at Vekselskyldneren ved Vedtagelse af en

Lovbestemmelse i visse Tilfælde kan fritages for indtil videre at betale. Men tager vi vor gældende Lov og Ret og ser den igennem, vil vi dog finde, at der ikke er nogen Forpligtelse, der i den Grad er stærk, og ikke noget Krav, der i den Grad er beskyttet til hurtig og kraftig Gennemførelse som netop Veksselforpligtelsen. Ikke desto mindre gaar Vekselloven af 1880 ud fra, at det vil være en Ting, der kan forekomme, at der gives Henstand ved Lovbestemmelse for Vekselskyldnere.

I Krigsaarene — det ligger jo ikke saa langt tilbage — havde vi forskellige Moratorielove, saaledes Lov Nr. 156 af 2. August 1914, hvorved Handelsministeren bemyndiges til, saa længe den forhaandenværende økonomiske Situation gjorde det ønskeligt, at fastsætte, at Banker og Sparekasser ikke var pligtige at udbetale de dør indestaaende Beløb med mere end 300 Kr. om Ugen. Der var gjort nogle Undtagelser fra denne Regel, men det var altsaa Hovedregelen. Og det er dog et privatretligt Fordringsforhold, det, der bestaar mellem en Mand, der har sat Penge ind i en Bank eller Sparekasse, og Banken eller Sparekassen. Men dør nærede man ingen Betænkelse ved at give en Lov, som begrænsede denne Mand hans i øvrigt i Kraft af Retsforholdet bestaaende Ret til at kræve sine Penge. Jeg kan føje til, at den Bekendtgørelse, som Loven forudsatte, blev udstedt samme Dag, som Loven var blevet givet.

Der var dernæst Lov Nr. 174 af 20. August 1914, hvorved der blev givet Domstolene Adgang til at bestemme, at Betaling af Gæld, der var anerkendt, kunde udsættes paa saa lang Tid, som Domstolene skønnede, at Betalingshenstand var begrundet. Loven blev senere forlænget ved flere efterfølgende Love.

Dernæst har vi Lov Nr. 106 af 23. April 1915, hvorved det blev fastsat, at Pantegæld ikke paa Grundlag af Opsigelse kunde fordres betalt.

Man vil altsaa se, naar man tager de Lovbestemmelser, vi saaledes har haft, at man dør har lovgivet for saa at sige alle Arter af Fordringsrettigheders Vedkommende. Og læser man Forhandlingerne igennem, som gik forud for disse Loves Vedtagelse, vil man ikke dør finde nogen Bekymring for, at det ikke skulde være grundlovmæssigt tilladeligt at give saadanne Bestemmelser.

Derfor maa det forbaavse meget, at de ærede Medlemmer Hr. Madsen-Mygdal og Hr. Christmas Møller i Dag rejser det Spørgsmaal, om en saadan Lovgivning i det hele taget er i Overensstemmelse med